

9. 11. 2025 – Král utlačovaných a král bohatýrů

1. čtení: Mt 24, 44-51

Píseň: S57 – Dům na písku postavený

Základ kázání: 1Sam 22

Kázání: Milí shromáždění,

jak zásadním problémem člověka je pokrytectví! I pro Krista jde o tak *zásadní* problém, že se zásadně týká i Posledního soudu. Špatní služebníci budou od Božího soudu vykázáni do údělu spolu s právě *pokrytci*: Tam bude pláč a skřípění zubů.

Protože pokrytectví je vždy *křivým svědětvím proti bližnímu*. A tak porušením jednoho ze slov už Desatera. Protože pokrytectví je *vždy* lží. A lež je také naprosto zásadní problém *všech* lidských vztahů. Jak snadno lež rozbije i celoživotní manželství, lásku, rodičovství, přátelství – protože důvěru, s níž všechny lidské vztahy stojí a padají.

A dnešní příběh o Davidovi a Saulovi to vše krásně vykresluje v příběhu, opět srovnávajícím Davida a Saula: K Davidovi se *utíkají* a shromažďují ubožáci a lidé hořké duše i života. Saul k sobě *přibíral* bohatýry. Tedy *bral si* v lidských očích schopné, talentované, mocné, silné. K Davidovi přicházeli ubožáci – ze svého rozhodnutí.

David těm ubožákům zasliboval a prostředkoval *ochranu*, dobro, spravedlnost. Saul těm svým bohatýrům přikazoval *vraždit*. I kněze. I ženy a děti. I pacholata a kojence. *Svého* lidu.

Davida ubožáci poslouchali, věřili mu – natolik, že se s ním utíkali k *nepřátelským* Moábcům. Saula ti jeho bohatýři *neposlouchali*. Už jeho syn Jónatan. Už jeho dcera Míkal. Ani ostatní – tak nápadně v dnešním příběhu.

Ale Saul měl pořád za to, že ti všichni ostatní jsou zlí konspirátoři, spiklenci. Že i kněží z Nóbu, kteří doted' nehráli *žádnou* roli v příbězích Saula ani Davida, usilují Saula svrhnout. Zabít. Zlikvidovat. A dosadit Davida.

Co na tom, že neexistoval žádný důkaz o takovém úsilí *nikoho*. Ani toho Jónatana. Ani té Míkal. Ani těch kněží: „Strojil jsi proti mně úklady se synem Jišajovým – jako je tomu dnes!“

Do nebe volající, očividný nesmysl. Navíc velmi, velmi závažné obvinění – z vlastizrady. Ale důkaz žádný. Podklad žádný. Že Saul se pokouší Davida zlikvidovat je *neoficiální* informace. Saul nikdy nevyhlásil Davida nepřítelem státu *oficiálně*. Proč se tedy divil, že byl David i nadále považován za Saulova věrného služebníka? Vždyť od něj jako *jediný* odháněl zlého ducha od Hospodina. Jako *jediný* porazil Goliáše. Byl dokonce v Saulově *tělesné* stráží!

Každým svým činem tedy David prokazoval dobro a *věrnost* Saulovi. Protože Hospodinu. A Saul Davidovi naopak *nevěrnost*. Protože nevěrnost Bohu. A je to *Saul*, kdo považuje Davida za zlého, protibožského, protistátního, zrádného a buřičského asociála – kterého je třeba se zbavit. Jenže to všechno byl *Saul* sám. Nikoli David.

Proto je pokrytectví tak hlubokým proviněním. Mezi lidmi je to asi zřejmé – jak *nesnášíme* pokrytectví ostatních! Jak nesnášíme, když někdo jiný říká něco jiného, než sám dělá. Jak nesnášíme, když jsme bez důkazů obviňováni z činů, které činí ten, kdo obviňuje! Jak lidem *nevadí* pokrytectví *vlastní*! A před Bohem jde o tak zásadní hřích, že rozhoduje o věčném životě nebo zatracení. O Božím království nebo pekle.

Protože pokrytectví velmi rychle tak silně a hluboce ohýbá a zkřivuje člověka, že si ani nevidí do vlastní pusy. Nevidí, že co chce po ostatních, sám *nečiní*. Dokonce běžně nahlas *odmítá* činit. Ale *vy* to koukejte dělat. Nevidí, že z čeho obviňuje ostatní, tím je pokrytec vinen *sám*. Nevidí, že nemá *žádného* důkazu o závažné vině, kterou zcela samozřejmě vyhláší – třeba i s trestem smrti. Ale ať se nikdo neopovazuje přinášet důkazy pokrytcova pokrytectví! Lží a falešných obvinění bez důkazů!

Což právě *kněz* Achímelek *udělal*. Vzepřel se královským verdiktu, který byl naprosto idiotský – bez jediného byť podkladu. A připomněl králi, že David se *ničím neprovinil*. Naopak, že učinil králi *mnoho dobra*. Že ani král Saul *neodvrhl* oficiálně Davida ze svých vojáků, ani tělesné stráže. Mezi řádky tedy Saulovi řekl: Ty sám jsi vinen tím, z čeho obviňuješ Davida. Hle, tady jsou důkazy.

Tak se král děsně rozzuřil. Typická reakce pokrytců: „Co si to dovoluješ?“ Co si to dovoluješ přinášet fakta a důkazy o *mé* vině – já přece obviňuji bez důkazů ostatní! Co si to dovoluješ se ke *mně* chovat tak, jako já se chovám k tobě – i k ostatním! To je přece opak pokrytectví – pravda – a *pravdu* pokrytci *naprosto* nesnášejí a nenávidí.

Také proto je pokrytectví zcela zásadní hřích, který končí peklem. Jak odporné, zrůdné chování to je.

A když se tak chová vládce, král, světsky mocný – tak začne tvářit v tvář pravdě zabíjet a vraždit. Klidně i kněze. I ženy a děti. I pacholata a kojence. Ale *protože* je to pokrytec, tak i jeho *zlo* přece musí vykonat někdo jiný – aby sám před sebou „byl z obliga.“ Aby sám měl pocit, že *on* je přece nezabil! Aby sám před sebou „měl svědomí čisté.“ Jak irelevantní věta! Koho kdy zajímalo, kdo *jiný* má před sebou samým čisté svědomí?

Jenže Israelci *nebyli* tak šílení jako Saul. Nebyli zdaleka *takovými* pokrytci, jako jejich král. Ale přeci jen pokrytci byli také. *Jen* odmítnout vraždit nevinné ženy, děti, pacholata i kněze je *málo*. Protože v takovém případě si vládce, mocný, vlivný sežene někoho jiného, kdo to udělá *rád*. Tak je to stejné pokrytectví pocitu „já mám svědomí čisté:“ No a co, že někdo *jiný* ty nevinné povraždil a povraždí – „já mám přece svědomí čisté.“ Ze *stejného* dojmu jako ten vládce: Moje ruka je přece nezabila. Ale nic dobrého jsem také neučinil. Ani pro ochranu kněží nebo kojenců. Jejichž vraždění jsem přihlížel. Ale „svědomí mám čisté – žádnou vinu *necítím!*“

A protože najít zlého člověka není obtížné, tak není těžké najít člověka, který pro pár šupů bude klidně i zabíjet. Pro kterého bude následné vězení třeba i *zlepšením* situace.

Tak bylo snadné najít i toho Dóega *Edomského*. Edóm byl *hned vedle* Moábu, kam se utekl David se svou rodinou i shromážděnými ubožáky. Tenhle cizinec, ještě před chvílí *zavřený* ve vězení u kněze Achímeleka, ho samozřejmě zabil rád. I ostatní kněze. I ženy a děti. Pacholata kojence. Ačkoli jejich vraždění Saul *nepřikázal*.

Ale přece mu Saul nebude bránit – to by přestal být pokrytcem! Jen ať se všichni *děsí* krále Saula – že neváhá nechat cizince, nepřátele vraždit svůj *vlastní* lid. Včetně kněží a kojenců.

Tak i Ježíš připomíná, že pokrytectví je smrtelným hříchem. Je lží. Je nápadným přestoupením Desatera. Je jednáním, které *nemá místa* před Boží tváří. Natožpak v Božím Mesiášovi. Můžeme se těšit, jak se zachová David, až *jemu* také Boží muž oznámí *jeho* pokrytectví!

Díky Bohu, by to však nebylo pokrytectví, kdyby alespoň to *zlo* dovedlo vykonat dobře. I proto je pokrytectví tak hrozné – narušuje, rozkládá vše. I kvalitu vykonaného zla. O to víc „dobra.“ Tak ani to vraždění se tak úplně nepovedlo – zůstal o něm svědek. Dokonce přímo

syn hlavního kněze Achímeleka. Jak zrovna ten mohl Dóegovi utéct? Tak *neschopní* jsou pokrytci – také proto *jsou* pokrytci. Protože pravdou o nich je jejich neschopnost, neužitečnost, škodlivost. A jejím připuštěním by se *museli* změnit!

A hle, jak zcela odlišně, opačně ve srovnání se Saulem odpověděl David, když mu Ebjátar vše vyprávěl: Zatímco Saul obviňoval ze *svého* zla nevinné ostatní, David přijímal *cizí* zlo za *vlastní*. Zatímco Saul byl nejhlubším, nejodpornějším pokrytcem, který vlastní zlo viděl u všech ostatních, jen ne u sebe – bez jediného důkazu – a vraždil všechny, kteří mu dokazovali opak. David *přijímal* zlo, kterého se *nedopustil*. Nesl *hřích* a odpornost a zručnost *jiného*.

Dokonce i svých *nepřátel*. Saula i Dóega. Saula, který se Davida opakovaně pokusil zabít. Který nechal Dóega vraždit ženy, děti, kojence i kněze. Také *takovou jejich* vinu přijal mesiášský král za svou. Ačkoli je zřejmé, že *nijak* nemohl ani za Saulovo jednání, ani Dóegovo.

Dokonce tak hluboce přijal tuto vinu *zlých šilenců a pokrytců* za svou, že řekl dosl.: „*Já jsem obklíčil všechny duše domu tvého otce.*“ Tedy staví se do pozice právě toho obklíčujícího, vraždícího Dóega Edómského. Místo aby to svedl na Saulovo šílenství a pokrytectví. Na to, že Dóeg je cizinec, imigrant, tak jasně že se chová takhle strašně!

Ne. David přijal *jejich* vinu za *svou*. Jejich hřích a odpornost a zlo za své. A tak je přemáhá. A tak prokázal také pokání – vyznání viny a činění dobra: Přijal pod svou ochranu posledního Achímelekova potomka. Jako se stejně zavázal už vůči Jónatanovi. I *příští generace* ubožáků ochraňuje mesiáš. Boží Pomazaný. Boží služebník. I ty, které se ještě ani nenarodily.

Jaký opak Hospodinova božství a svatosti v člověku, proti tak běžnému, samozřejmému, všudypřítomnému lidskému pokrytectví mocných i bezmocných!

Amen

Píseň: EZ554 – Kdo Bohu ve všem oddává se